

Alegat **XI.**

U s t a w a

z dnia

**obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,**

względem reprezentacyi powiatowój.

Z przyzwoleniem Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uznaję za stosowne, na podstawie ustawy z dnia 5. Marca 1862. l. 18. Dz. p. P. wydać i rozporządzić załączone postanowienia względem reprezentacyi powiatowój, jak następuje:

Artykuł I.

Działalność téj ustawy rozpoczyna się od czasu, kiedy nowe reprezentacye gmin na mocy ustawy z dnia
zostaną wybrane.

Artykuł II.

Mojemu Ministrowi stanu polecane jest przeprowadzenie niniejszój ustawy.

Rozdział II.

0 ustanowieniu i zaprowadzeniu reprezentacji powiatowych.

§. 1.

O reprezentacji powiatowej w ogólności.

W królestwie Galicyi i Lodomeryi z wielkim księstwem Krakowskiem mają istnieć reprezentacje powiatowe.

§. 2.

Obręb reprezentacji powiatowej.

Powiaty, które ustanowione zostaną w skutek organizacji dla władz politycznych, są także obrębami dla powiatów reprezentacyjnych.

§. 3.

Zakres działalności reprezentacji powiatowej.

Działalność reprezentacji powiatowej rozciąga się na wszystkie gminy i obszary dworskie powiatu.

Gminy, które otrzymają własny statut, zostają wprawdzie w swoich sprawach gminnych bezpośrednio pod Wydziałem krajowym, względnie pod Sejmem, a ze względu na zakres działania przekazany im od Rządu, pod polityczną Władzę krajową, atoli we wszystkich innych sprawach należących do zakresu działania reprezentacji powiatowej objęte są związkiem powiatowym.

Tylko stolica kraju Lwów i miasto Kraków wyjęte są pod każdym względem ze związku powiatowego.

§. 4.

Wykonywanie atrybucyj reprezentacji powiatowej.

Atrybucye stanowiące zakres działania reprezentacji powiatowej wykonywa albo tażsama reprezentacya, albo wydział powiatowy.

§. 5.

Siedziba reprezentacji powiatowej.

Miejsce urzędowania politycznego powiatu jest zarazem siedzibą reprezentacji powiatowej i jój wydziału.

§. 6.

Skład reprezentacji powiatowej w ogólności.

Reprezentacja powiatowa składa się z zastępców następujących grup interesowanych:

- a) większych posiadłości ziemskich;
- b) najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu;
- c) innych przynależących do miast i miasteczek, i
- d) gmin wiejskich,

o ile powyższe grupy znajdują się w powiecie.

§. 7.

Według pojedynczych grup w szczególności.

Do grupy większych posiadłości (§. 6. sub a) należą tabularne posiadłości ziemskie położone w powiecie.

Do grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu (§. 6. sub b) należą wszyscy ci właściciele utrzymywanego w ruchu przedsiębiorstwa przemysłowego, górniczego lub handlowego, którzy od tego przedsiębiorstwa i od przeznaczonych ku temu realności opłacają przynajmniej 100 zlr. stałego podatku bez dodatku wojennego.

Położone w powiecie miasta i miasteczka stanowią grupę miast i miasteczek (§. 6. c), zaś wszystkie inne gminy powiatu tworzą grupę gmin wiejskich (§. 6. sub d).

§. 8.

Liczba członków reprezentacji powiatowej.

Reprezentacja powiatowa składa się w powiatach o ludności swojskiej nieprzewyższającej 70.000 mieszkańców z 24, a w powiatach mających więcej niż 70.000 mieszkańców z 30 członków.

§. 9.

Rozdział członków według grup.

Ogólna liczba członków reprezentacji powiatowej rozdzieloną być ma między istniejące grupy według stosunku ogółowej kwoty stałych podatków w powiecie do sumy podatkowej grup pojedynczych; przyczem następujące szczegóły należy mieć na uwadze:

1. Przy tabularnych posiadłościach ziemskich należy brać w rachunek nie tylko ciężące na nich po-

datki realne, ale oraz i podatek zarobkowy i dochodowy od przedsiębiorstw przemysłowych i górniczych, które na tych dobrach w ruchu się znajdują.

2. Jeżeli kwota podatkowa osób należących do grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu niedosięga dwóch trzecich części owej cyfry podatkowej, jako się okaże z podzielenia ogółowej sumy stałych podatków w powiecie przez liczbę członków reprezentacyi powiatowej, natenczas odpaść ma reprezentacya téj grupy, a podatki z niej opłacać się mające mają wejść w rachubę według miejsca, w którym się znajduje przedsiębiorstwo przemysłowe, górnicze lub handlowe, w grupie miast i miasteczek, albo w grupie gmin wiejskich.

3. Grupa miast i miasteczek ma otrzymać przynajmniej jednego reprezentanta, chociażby tylko jedna taka gmina w powiecie się znajdowała, lub chociażby przy rozdzieleniu w miarę opodatkowania na nią nawet jednostka nie przypadła.

4. W grupie miast i miasteczek, tudzież w grupie gmin wiejskich tylko ta kwota poczytaną być ma za kwotę podatkową, która w obydwóch pierwszych grupach nie wchodzi w rachubę.

5. Liczba reprezentantów przypadająca na jedną grupę interesów, nie może nigdy być większą jak połowa wszystkich członków reprezentacyi powiatu.

§. 10.

Podział reprezentantów dla miast i miasteczek.

Liczba reprezentantów przypadająca na grupę miast i miasteczek, jeżeli w powiecie do téj grupy kilka gmin należy, ma między nich według stosunku opłaconego przez nich podatku być rozdzieloną, jednak w taki sposób, ażeby, o ile to być może, każda gmina przynajmniej jednego otrzymała reprezentanta.

Jeżeli liczba tych gmin jest większa aniżeli liczba reprezentantów na tę grupę przypadających, natenczas gminy najmniej opodatkowane mają otrzymać jednego wspólnego reprezentanta.

§. 11.

Rozdział liczby reprezentantów dla każdego peryodu wyborczego.

Na mocy postanowień §§. 9.—10. ma polityczna Władza krajowa za zgodzeniem się Wydziału krajo-

wego dla każdego peryodu wyborczego przedsiębrać naprzód rozdział liczby reprezentantów przypadającej na każdy powiat.

Jeżeli takie porozumienie nie przyjdzie do skutku natenczas rozstrzyga Ministerjum Stanu.

§. 12.

Prawo wyborcze większych posiadłości.

Uprawieni do wyboru w grupie większych posiadłości są należący do Państwa Austriackiego posiadacze takich w powiecie położonych dóbr tabularnych, których roczna opłata w stałych podatkach z wyjątkiem dodatku wojennego przynajmniej 100 złr. wynosi.

W tą opłatę roczną wliczone być mają także podatki stałe bez dodatku wojennego, opłacane od przedsiębiorstw przemysłowych i górniczych, które na tych dobrach w ruchu się znajdują.

§. 13.

Wykonanie prawa wyborczego ze strony spółposiadaczy.

Z pomiędzy kilku spółposiadaczy majątność dająca prawo do wyboru, ten tylko wybierać może, którego spółnicy do tego upoważnią.

Gminy miejskie, które mają posiadłość tabularną uprawniającą do wyboru, wykonują to prawo przez burmistrza.

Posiadanie dwóch lub kilku w powiecie położonych dóbr tabularnych, od których razem opłaca się kwota oznaczona w §. 12. nadaje również prawo do wyboru.

§. 14.

Prawo wyborcze najwyżej opodatkowanych z kategorii handlu i przemysłu.

Uprawnionymi do wyboru w grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii handlu i przemysłu są należący do związku Państwa Austriackiego właściciele czynnego w powiecie przedsiębiorstwa przemysłowego, górniczego lub handlowego, którzy od tego przedsiębiorstwa i od realności na to przeznaczonych opłacają przynajmniej 100 złr. podatku stałego bez dodatku wojennego.

§. 15.

Wykonywanie prawa wyborczego przez pełnomocników. Uczestnictwo w reprezentacji obwodowej bez wyboru.

Uprawnieni do wyboru w grupie większych posiadłości mogą swoje prawo głosowania wykonywać przez pełnomocnika.

To samo tyczy się uprawnionych do wyboru w grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii handlu i przemysłu, jeżeli nie są obecni w powiecie.

Przy wykonaniu prawa wyborczego w tych dwóch grupach wchodzi także w zastosowanie postanowienia §. 4 sub *I.* tudzież §§. 5. i 6. ordynacyi wyborczej dla gmin.

Względem wykonywania wyborczego przez pełnomocników lub zastępców obowiązuje §. 8. ordynacyi wyborczej dla gmin.

Jeżeli w grupie większych posiadłości lub najwyżej opodatkowanych z kategorii handlu i przemysłu liczba osób uprawnionych do wyboru jest równie wielką lub mniejszą, aniżeli liczba reprezentantów powiatowych na grupę przypadających, to każda z tych osób mająca prawo wybieralności jest uprawnioną, bez wyboru brać udział w reprezentacji powiatowej; w ostatnim wypadku przedsiębranym ma być wybór tylko względem reszty członków na grupę przypadających.

§. 16.

Prawo wyborcze miast i miasteczek.

Uprawnieni do wyboru w grupie miast i miasteczek są członkowie reprezentacyi gminnych w miejscach do téj grupy należących.

§. 17.

Prawo wyborcze gmin wiejskich.

Uprawnieni do wyboru w grupie gmin wiejskich są przełożeni gminy, tudzież z każdej gminy przynajmniej jeden delegat, którego wydział z pośród siebie wybierze.

Jeżeli gmina ma ludności swojskiej więcej niż 500 dusz, natedy wydział z swojego grona na każde 500 dusz ma wybrać jednego delegata.

§. 18.

Ograniczenie prawa wyborczego.

Kto w dwóch lub kilku grupach uprawnionym jest do wyboru, ten może wykonywać prawo wyborcze tylko w tej grupie, która w §. 6. w kolei przed innemi jest umieszczona.

Kto w kilku gminach należących do grupy miast i miasteczek jest członkiem reprezentacji gminnej, może, jeżeli w jednej z tych gmin zwykle zamieszkuje, tylko w tej gminie wykonywać swoje prawo wyborcze, zresztą zaś tylko w tej gminie, w której najwyżej jest opodatkowany.

Jeżeli kto od kilku gmin wiejskich, do których reprezentacji jako członek należy, według §. 17. wybrany zostanie delegatem, natenczas przyjąć może mandat tylko za tę gminę wiejską, w której zwyczajnie zamieszkuje, inaczéj zaś tylko za tę gminę, w której najwyżej jest opodatkowany.

§. 19.

Obieralność.

Wybieralnym do reprezentacji powiatowej jest każdy, kto

- a) jest obywatelem Państwa Austriackiego,
- b) skończył 24 lat,
- c) znajduje się w zupełnym używaniu praw cywilnych, i
- d) w grupie większych posiadłości albo w grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu jest uprawnionym do wyboru, lub wybranym być może do wydziału którejkolwiek gminy powiatu.

§. 20.

Wykluczenie z obieralności.

Te same powody, które wykluczają lub wyłączają z prawa wyboru i obieralności do reprezentacji gminnej, wykluczają téż lub wyłączają od prawa wyboru i obieralności do reprezentacji powiatowej.

Oficerowie w czynnej służbie i osoby wojskowe z tytułem oficerskim, którzy należą do grupy większych posiadłości, mają wprawdzie prawo wyboru, jednak nie są wybieralni i swoje prawo głosowania tylko przez pełnomocnika wykonywać mogą.

§. 21.

Ciało wyborcze i miejsce wyborów dla pierwszej i drugiej grupy.

Uprawnieni do wyboru w grupie większych posiadłości wybierają w jednym ciele wyborczém.

Miejscem wyborów jest siedziba reprezentacyi powiatowój. Te same postanowienia obowiązują także w grupie najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu.

§. 22.

Ciało wyborcze i miejsce wyborów miast i miasteczek.

Jeżeli według §. 10. dwie lub kilka gmin razem mają wybierać jednego reprezentanta, natenczas członkowie reprezentacyi tych gmin tworzą, razem jedno ciało wyborcze.

W takim wypadku wyznacza i ogłasza polityczna Władza krajowa miejsce wyboru.

W gminach mających dla siebie wybierać reprezentantów, odbywać się ma wybór w siedzibie reprezentacyi gminy.

§. 23.

Ciało wyborcze i miejsce wyboru gmin wiejskich.

Dla wyboru reprezentantów gmin wiejskich tworzą uprawnieni do wyboru w każdym politycznym powiecie jedno ciało wyborcze; siedziby urzędowe władz politycznych są miejscami wyborów.

§. 24.

Wezwanie do wyborów.

Wezwanie do przedsiębrania wyborów następuje przez dekreta Namiestnika, które zawierać mają dzień, kiedy wybór ma być przedsiębrany.

Oznaczenie dnia wyborczego ma nastąpić w taki sposób, ażeby przed tym dniem mogły być ukończone potrzebne przygotowania.

§. 25.

Następstwo kolejne ciał wyborczych.

Rozpisanie ogólnych wyborów do reprezentacyi powiatowój ma nastąpić w taki sposób, ażeby najspieród reprezentanci gmin wiejskich, potem reprezentanci miast i miasteczek, następnie reprezentanci najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i han-

đu, a nakoniec reprezentanci większych posiadłości wybierani byli.

§. 26.

Rozpisanie wyborów w gminie.

Rozpisanie wyborów obwieszczone być ma plakatami we wszystkich gminach i podane być powinno do wiadomości obszarów dworskich powiatu.

§. 27.

Sporządzenie i sprostowanie spisów wyborczych pierwszej i drugiej grupy.

Dla ciała wyborczego większych posiadłości, tudzież dla ciała wyborczego najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i handlu ma polityczna władza powiatowa sporządzać listy wyborców, złożyć takowe gwoli wolnego każdemu przejrzenia i ogłosić to publicznym plakatem z oznaczeniem terminu prekluzyjnego 14 dni do wniesienia reklamacyi.

Na reklamacye w terminie wniesione polityczna władza powiatowa w przeciągu najdalej trzech dni ma decydować, i sprostowanie za słuszne uznane natychmiast skutecznić.

Jezeli żądane sprostowanie zostanie odmówioném, natenczas otwarty jest rekurs do politycznej władzy krajowej.

Rekurs musi najdalej w przeciągu trzech dni po uwiadomieniu o odmownej decyzji być wniesionym do politycznej Władzy powiatowej, a ta niezwłocznie przedłożyć go ma politycznej władzy krajowej, która w tym względzie ostatecznie orzeka.

§. 28.

Wydawanie kart legitymacyjnych dla tych grup.

Skoro te listy wyborców po zapadłej decyzji względem wniesionych w terminie reklamacyi zostały upożądowane, ma polityczna władza powiatowa pojedynczym wyborcom wydawać karty legitymacyjne, które zawierać mają numer bieżący listy wyborców, nazwisko uprawnionego do wyboru, miejsce, dzień i godzinę aktu wyborczego.

§. 29.

Dla grupy miast i miasteczek.

Co do miejscowości połączonych w grupie miast i miasteczek dla wspólnego wyboru jednego reprezen-

tanta, polityczna władza powiatowa układa członków reprezentacyj gminnych tych miejscowości w jedną listę, i każe im przez przełożonych gminy doręczać karty legitymacyjne treści oznaczonej w §. 28.

§. 30.

Akt wyborczy delegatów celem wyboru reprezentantów gmin wiejskich.

Celem wyboru reprezentantów gmin wiejskich ma polityczna władza powiatowa dla każdej gminy, położonej w obrębie wyborczym a należącój do tój grupy, oznajmić przełożonemu gminy liczbę delegatów obrać się mających na podstawie §. 17. z poleceniem, ażeby rozporządził wybór delegatów przez wydział gminny. Względem tego wyboru obowiązują postanowienia wskazane w §§. 37. i 38. ordynacyi wyborczej dla gmin; protokół wyborczy ma być zakomunikowany politycznej władzy powiatowój.

§. 31.

Zestawienie listy wyborców dla grupy gmin wiejskich.

Polityczna władza powiatowa ma skonstatować legalność aktu wyborczego w każdej gminie i — jeżeli się nie okaże potrzeba nowego wyboru, który natychmiast z podaniem powodów ma być nakazany, — wciągnąć wybranych tudzież przełożonych gmin w listę uprawnionych do wyboru dla grupy gmin wiejskich w okręgu wyborczym.

§. 32.

Wydawanie kart legitymacyjnych dla tychże.

Skoro ta lista przez uskuteczniiony wybór delegatów we wszystkich gminach wiejskich okręgu wyborczego zostanie uzupełnioną, ma polityczna władza powiatowa wydać i doręczyć uprawnionym do wyboru karty legitymacyjne treści wskazanej w §. 28.

§. 33.

Akt wyborczy w pojedynczych grupach.

Aktem wyborczym kieruje komisya wyborcza.

Takowa składa się :

1. Dla grupy większych posiadłości i dla grupy najwyżej opodatkowanych z kategorii przemysłu i han-

dłu po trzech mężów zaufania wybranych przez uprawnionych do wyboru. Ci mężowie zaufania wybierają z pomiędzy siebie przewodniczącego.

2. Dla grupy miast i miasteczek, mianowicie :

- a) dla każdej miejscowości mającej obierać dla siebie reprezentantów, z przełożonego gminy tej miejscowości jako przewodniczącego i z dwóch przez niego zaproszonych członków wydziału ;
- b) dla dwóch lub kilku miejscowości mających razem wybierać jednego reprezentanta, z przełożonego gminy miejsca wyboru jako przewodniczącego i z dwóch członków, których uprawnieni do wyboru z pomiędzy siebie wybierają.

3. Dla grupy gmin wiejskich z najstarszego przełożonego gminy jako przewodniczącego i z czterech członków, których uprawnieni do wyboru z pomiędzy siebie wybierają.

Przy akcie wyborczym ma być obecny komisarz rządowy. by czuwać nad zachowaniem przepisów prawnych i nad utrzymaniem spokoju i porządku.

§. 34.

Postanowienia względem wyboru.

Wybór reprezentantów przynależnych do grupy miast i miasteczek jednej tylko miejscowości odbywać się ma według postanowień wskazanych w §§. 37. i 38. ordynacyi wyborczej dla gmin.

Przy wyborze innych reprezentantów zastosowane być mają analogicznie postanowieni a §§. 35. i 37. aż włącznie do 48. ordynacyi wyborczej do Sejmu krajowego.

§. 35.

Legitymowanie się pełnomocnika.

Osoba trzecia przypuszczona być może do głosowania w imieniu uprawnionego do wyboru tylko w wypadkach w niniejszej ustawie dozwolonych i tylko pod tym warunkiem. ażeby się względem swojego uprawnienia do tego należycie wylegitymował.

§. 36.

Oddanie protokołu tyającego aktu wyborczego przełożonemu politycznej władzy powiatowej.

Gdy potrzebna liczba reprezentantów należycie została wybrana, protokół spisany o akcie wyborczym

zamyka się, i podpisany przez członków komisji wyborczej i przez komisarza rządowego oddaje się z wszystkimi alegatami przełożonemu politycznej władzy powiatowej.

§. 37.

Wydanie certyfikatów wyborczych.

Przełożony politycznej władzy powiatowej, struktynowawszy akta wyborcze, ma każdemu wybranemu reprezentantowi, przeciw któremu nie zachodzi powód wykluczenia z wybieralności, wydać certyfikat wyborczy.

§. 38.

Udzielenie aktów wyborczych.

Wszystkie akta wyborcze, do których należą także akta wspomniane w §. 30., ma przełożony politycznej władzy powiatowej udzielić zgromadzeniu reprezentantów zaopatrzonych certyfikatami wyborczymi celem struktynowania i decyzji względem przypuszczenia wybranych.

§. 39.

Trwałość peryodu wyborczego i uzupełnienie występujących.

Reprezentacja powiatowa wybiera się na trzy lata; wyjąwszy wypadek §. 80. ma ona sprawować swoją czynność aż do wstąpienia nowo obranej reprezentacji.

Jeżeli w ciągu peryodu wyborczego pojedynczy reprezentanci występują, natenczas na dalsze trwanie peryodu wyborczego przedsiębrany być ma wybór uzupełniający w tych ciałach wyborczych, w których występujący byli wybrani.

§. 40.

Wybór zwierzchnika, jego zastępcy i wydziału reprezentacji powiatowej.

Reprezentacja powiatowa wybiera pod przewodnictwem najstarszego członka na czas trzechletniego peryodu wyborczego z grona swego zwierzchnika i jego zastępcę, tudzież swój wydział.

Wybór zwierzchnika i jego zastępcy potrzebuje potwierdzenia cesarskiego.

§. 41.

Posanowienie względem wyboru zwierzchnika i jego zastępcy.

Wybór zwierzchnika następuje bezwzględną większością głosujących.

Jeżeli przy pierwszym i powtórnym akcie wyborczym bezwzględna większość głosów nie została osiągnięta, natenczas przedsiębrany ma być wybór ściślejszy między tymi dwoma osobami, które przy powtórnym akcie wyborczym najwięcej otrzymały głosów.

Przy równości głosów rozstrzyga los, kto ma być poddany ściślejszemu wyborowi. Każdy głos padający przy trzecim głosowaniu na osobę nie podaną do ściślejszego wyboru, uważany byh ma za nieważny.

Jeżeli przy ściślejszym wyborze okaże się równość głosów, natenczas rozstrzyga los.

W taki sam sposób postępować należy przy wyborze zastępcy zwierzchnika.

§. 42.

Skład wydziału powiatowego.

Wydział powiatowy składa się z zwierzchnika i łącznie z zastępcą zwierzchnika z sześciu członków.

Z wybrać się mających pięciu członków wybierają dla każdej z grup istniejących reprezentanci tychże jednego członka wydziału; resztę członków wybiera po jednemu ogół reprezentantów.

Każdy z tych wyborów następuje bezwzględną większością głosujących. Jeżeli taka większość nie przyjdzie do skutku, natenczas postępować należy według postanowień §. 41.

§. 43.

Wybór zastępców.

Przedsiębranie nowego wyboru członka wydziału.

Dla każdego członka wydziału wybiera się według normy wyborczej poprzedzającego paragrafu zastępcę.

Jeżeli członek wydziału w czasie, kiedy reprezentacya powiatowa nie jest zebrana, umrze, wystąpi lub dłuższy czas z powodu przeszkód nie może być czynnym w wydziale, natenczas wstępuje zastępcę, który wybrany został na miejsce tego członka wydziału.

Jeżeli reprezentacya powiatowa jest zebrana, natenczas na miejsce stale usuwającego się członka wydziału nowy następuje wybór.

§. 44.

Nowy wybór zwierzchnika i jego zastępcy.

Jeżeli zwierzchnik lub jego zastępcę stale ustępuje, natenczas reprezentacya powiatowa przedsiębrać

ma najdalej w przeciągu czternastu dni nowy wybór na dalszy czas peryodu wyborczego.

§. 45.

Uroczyste przyrzeczenie.

Zwierzchnik reprezentacyi powiatowej i jego zastępca mają w ręce Namiestnika lub jego delegata złożyć miasto przysięgi przyrzeczenie wierności i posłuszeństwa Jego Cesarsko Królewskiej Apostolskiej Mości, zachowywania ustaw i sumiennego pełnienia swoich obowiązków.

Inni członkowie wydziału powiatowego mają to samo przyrzeczenie złożyć w ręce zwierzchnika.

§. 46.

Wynagrodzenie.

Urząd członka reprezentacyi powiatowej jest bezpłatny.

Zwierzchnik i członkowie wydziału powiatowego mają tylko prawo, żądać wynagrodzenia z funduszków powiatowych za wydatki w gotowych pieniądzach połączone z ich urzędowaniem.

O sposobie i ilości tego wynagrodzenia orzeka reprezentacya powiatowa.

§. 47.

Ustąpienie.

Każdy członek reprezentacyi powiatowej ma ustąpić, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby go pierwotnie była wyłączyła lub wykluczyła z obieralności. Jeżeli członek reprezentacyi powiatowej popadnie w śledztwo z powodu jakiej karygodnej czynności wymienionej w §§. 3. i 11. ordynacyi wyborczej dla gmin, albo jeżeli majątek jego popadnie konkursowi, lub postępowaniu ugodnemu, natenczas członek taki, dopóki trwa postępowanie karne albo też pertraktacya konkursowa lub ugodna, urzędu swojego sprawować nie może.

Wystąpienie z reprezentacyi powiatowej pociąga za sobą wystąpienie z wydziału powiatowego.

§. 48.

Pełnomocnicy pojedynczych członków reprezentacyi powiatowej.

Posiadacze większych posiadłości lub najwyżej opodatkowani z kategorii przemysłu i handlu, którzy

nie mają stałej siedziby w powiecie, mają jako członkowie reprezentacyi powiatowej wyjątkowo prawo zastępowania się przez pełnomocnika. Pełnomocnik musi być wybieralnym (§. 19.) i nie może przeciw niemu mówić żaden z powodów wyłączających lub wykluczających z wybieralności.

Pełnomocnik może zastępować tylko jednego, a przytém nie może już sam za swoją osobę należeć do reprezentacyi powiatowej.

Rozdział II.

O zakresie działania reprezentacyi powiatowej i wydziału powiatowego.

§. 49.

O zakresie działania reprezentacyi powiatowej w ogólności.

Do zakresu działania reprezentacyi powiatowej należą wszystkie sprawy wewnętrzne odnoszące się do wspólnych interesów powiatu i jego przynależących.

Reprezentacya powiatowa jest w tych sprawach organem obradującym i uchwalającym. Władza wykonawcza nie przysłuży ją.

§. 50.

O zakresie działania reprezentacyi powiatowej w szczególności.

Do spraw reprezentacyi powiatowej należy w szczególności zarząd ekonomiczny powiatu.

Zarząd ten obejmuje wspólny majątek i wspólne potrzeby powiatu i jego zakładów. Jako zakłady powiatowe uważane być mają wszelkie wspólne urządzenia i instytucye, które na mocy ustawy lub w skutek uchwały w obrębie istniejących ustaw przez reprezentacyę powiatową powziętą utrzymują się z funduszków powiatu.

Tu należą szczególnie dotowane z funduszków powiatowych zakłady dla kultury krajowej, zdrowia, zaopatrzenia ubogich i dla innych celów dobroczynnych.

§. 51.

Dawanie opinii.

Reprezentacya powiatowa jest obowiązana, o wszystkich sprawach, w których jej rady zasięga Rząd lub

reprezentacja krajowa, dawać swoją opinię, ma ona prawo w interesie powiatu podawać wnioski do Rządu lub do reprezentacyi krajowój.

§. 52.

Zarząd ekonomiczny powiatu, preliminarz roczny.

Reprezentacja powiatowa obraduje i uchwała we wszystkich sprawach ekonomicznych powiatu, o ile takowe nie należą do zwykłej administracyi majątku.

Do niej należy rozpoznanie i ustanowienie preliminarza, równie jak trutynowanie i załatwianie rachunków rocznych co do dochodów i wydatków powiatu i zakładów powiatowych.

Rok administracyjny powiatu odpowiada rokowi administracyjnemu Państwa.

§. 53.

Bibl. Jag.

(Nakłady.)

Repartycye powiatowe.

Do opędzenia kosztów niepokrytych dochodami majątku zakładowego, może reprezentacja powiatowa nakładać i pobierać dodatki do stałych podatków aż do wysokości dziesięciu procentów od tychże.

Dodatki powyżej téj miary lub inne nakłady wymagają ustawy krajowój.

§. 54.

Pożyczki.

Reprezentancya powiatowa jest upoważnioną, w interesie powiatu zaciągać pożyczki, lub przyjmować poręczenia, jeżeli suma pożyczki lub poręczenie z wliczeniem już istniejących długów nie przywyższa pięciu procentów przepisanych w powiecie stałych podatków.

Powyżej téj miary, reprezentancya powiatowa zasęgać ma przyzwolenia Wydziału krajowego. Do innych operacyj kredytowych potrzebna jest ustawa krajowa.

§. 55.

Utrzymanie majątku powiatu.

Reprezentacja powiatowa stara się o utrzymanie majątku powiatu i zakładów powiatowych, i ma nadzór nad zarządem tegoż majątku. Do uchwał pociągających za sobą sprzedaż, stałe obciążenie lub zastaw majątku zakładowego, potrzebne jest przyzwolenie Wydziału krajowego.

§. 56.

Ustanowienie służby.

Reprezentacya powiatowa uchwała względem liczby i płacy urzędników i sług, którzy wydziałowi mają być dodani, lub przy pojedynczych przedmiotach administracyi umieszczeni, ustanawia sposób ich mianowania i procedury dyscyplinarnej, tudzież ich emerytury i pensyi, i ustanawia główne zarzysy instrukcyi tyczące się służby.

§. 57.

Działalność reprezentacyi powiatowej w sprawach gmin i obszarów dworskich.

Działalność reprezentacyi powiatowej w sprawach gminnych, ustanawia ordynacya gminna, zaś w sprawach obszarów dworskich, istniejąca dla nich ustawa.

§. 58.

Wydział powiatowy jako organ administracyjny i wykonawczy.

Wydział powiatowy jest w sprawach powiatu organem administracyjnym i wykonawczym. On załatwia zwykle sprawy zarządu majątku powiatowego, i ma nadzór, dyrekeye i zawiadywanie zakładów powiatowych.

Wydział powiatowy sporządza preliminarze roczne i rachunki, i składa takowe przynajmniej 14 dni przed strutykowaniem ich przez reprezentacye powiatową do publicznej wiadomości, i przejrzenia ze strony należących do powiatu.

Termin tego publicznego złożenia ma być ogłoszony, a uwagi poczynione ze strony przynależnych do powiatu mają być wzięte pod rozwagę przy trutykowaniu preliminarzów i rachunków rocznych.

§. 59.

Prace przygotowawcze wydziału do rozpraw.

Wydział powiatowy robi potrzebne przysposobienia i prace przygotowawcze do rozpraw reprezentacyi powiatowej i wprowadza jej uchwały w wykonanie.

§. 60.

Reprezentacya na zewnątrz. Wydawanie dokumentów.

Wydział powiatowy zastępuje reprezentacyę powiatową na zewnątrz i we wszelkich sprawach jurydycznych, i pośredniczy w jej korespondencyi urzędowej. Dokumenta wydawane w imieniu reprezentacyi

powiatowej mają być podpisane przez zwierzchnika i dwóch członków wydziału powiatowego.

§. 61.

Władza dyscyplinarna.

Wydziałowi powiatowemu podwładni są przydzieleni mu lub dla pojedynczych przedmiotów administracyjnych mianowani urzędnicy i słudzy; nad nimi wykonywa wydział w miarę przyznanego mu upoważnienia (§. 56.) władzę dyscyplinarną.

§. 62.

Odpowiedzialność.

Wydział powiatowy jest za swoje czynności urzędowe odpowiedzialnym reprezentacyi powiatowej, i ma obowiązek zdawanie jej sprawy w tym względzie.

§. 63.

Trzymanie się instrukcyi reprezentacyi powiatowej.

Blizsze skazówki względem spraw przynależących do wydziału powiatowego i względem sposobu ich załatwiania pozostawione zostają instrukcyi przez reprezentacyę powiatową wydać się mającej.

§. 64.

Zakres działania w sprawach gminnych.

Zakres działania wydziału powiatowego w sprawach gminnych ustanawia ordynacya gminna.

Jeżeli sprawa, do której według regulaminu gminnego potrzebne jest przyzwolenie reprezentacyi powiatowej tak jest naglącą, że załatwienie jej bez szkody dla gminy, nie może być odroczone, aż do zebrania się reprezentacyi powiatowej, natenczas wchodzi wydział powiatowy także w atrybucyę reprezentacyi powiatowej, której w swoim czasie ma zdać sprawę, o powziętej uchwale.

Rozdział III.

O traktowaniu spraw.

§. 65.

Zwołanie reprezentacyi powiatowej.

Reprezentacya powiatowa zbiera się na wezwanie swego zwierzchnika co kwartału na zwyczajne zgromadzenie.

W ważnych i nagłych wypadkach, albo na żądanie politycznej Władzy krajowej, ma zwierzchnik zwołać nadzwyczajne zgromadzenie.

Każde zgromadzenie, któremu nie służy za podstawę podobne zwołanie, jest nielegalne i powzięte uchwały są nieważne.

§. 66.

Przewodnictwa na posiedzeniach reprezentacji powiatowej.

Reprezentacja powiatowa zebrana w skutek należącego zwołania, ma sprawy należące do jej zakresu traktować i załatwiać na posiedzeniach pod przewodnictwem zwierzchnika.

Zwierzchnik reprezentacji powiatowej zarządza, otwiera i zamyka posiedzenia.

§. 67.

Jawność posiedzeń.

Posiedzenia reprezentacji powiatowej są publiczne, wyjątkowo jednak może być uchwalone wykluczenie jawności na wniosek zwierzchnika, albo pięciu członków reprezentacji powiatowej, atoli nigdy co do tych posiedzeń, w których się toczą rozprawy nad rachunkami powiatowymi, lub nad preliminarzem powiatowym.

Gdyby słuchacze przeszkadzali obradom reprezentacji powiatowej, lub swobodę dyskusji tamowali, natenczas przewodniczący ma prawo i obowiązek, po poprzedniem bezskuteczniem napomnieniu, kazać ich wydalić.

§. 68.

Porządek przedmiotów.

Zwierzchnik reprezentacji powiatowej oznacza porządek przedmiotów traktować się mających.

Sprawy nie należące do zakresu czynności reprezentacji powiatowej ma zwierzchnik nie przypuszczać do narady.

Zażalenia przeciw podobnemu wykluczeniu rozstrzyga polityczna Władza krajowa, która się poprzednio ma porozumieć z Wydziałem krajowym.

§. 69.

Moc uchwalania.

Do mocy uchwalania reprezentacji powiatowej potrzebna jest obecność więcej niż połowy członków, a do ważności uchwały bezwzględna większość głosów obecnych.

Przewodniczący głosuje przy wyborach, prócz tego tylko przy równo podzielonych głosach, w którymto ostatnim wypadku głos jego rozstrzyga.

§. 70.

Głosowanie.

Oddawanie głosów jest jawne. Wybory i obsadzania mają się odbywać zapomocą kartek do głosowania.

§. 71.

Systowanie uchwał.

Jeżeli przewodniczący sądzi, że uchwała reprezentacyi powiatowej przekracza jej zakres działania, lub sprzeciwia się istniejącym ustawom, natenczas obowiązany jest, systować uchwałę i rozstrzygnięcie kwestyi, czyli uchwała ma być wykonaną lub nie, zasięgnąć w drodze politycznej władzy powiatowej od politycznej Władzy krajowej, która w tym względzie ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

§. 72.

Protokoły posiedzeń.

O rozprawach reprezentacyi powiatowej i o uchwałach przez nią powziętych prowadzony być ma protokół, który podpisany być ma przez przewodniczącego i przez sekretarza.

Każdemu wolno wglądać w te protokoły.

§. 73.

Moc uchwalania wydziału powiatowego.

Wydział powiatowy ma przekazane mu sprawy traktować i załatwiać w obradach kolegyalnych. Do stanowienia uchwał potrzebna jest obecność zwierzchnika i przynajmniej czterech członków wydziału, a do ważności uchwały bezwzględna większość głosów obecnych.

Także do uchwał wydziału powiatowego odnosi się §. 72.

§. 74.

Obwieszczenia wydziału powiatowego.

Wydziałowi powiatowemu wolno tylko w sprawach administracyjnych, jemu przekazanych, wydawać obwieszczenia.

Rozdział IV.

O nadzorze nad reprezentacją powiatową.

§. 75.

Nadzór.

Sejm krajowy zapomocą swojego wydziału czuwa nad tém, ażeby majątek zakładowy powiatu i zakładów powiatowych utrzymany został w całości.

Wydział krajowy może w tym celu żądać objaśnień i usprawiedliwień od reprezentacyi powiatowej, i przez wysyłanie komisji zarządzać indagacye na miejscu.

W przestrzeganiu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

§. 76.

Decyzye na rekursa.

O ile niezachodzi wypadek §. 78., decyduje na rekursa przeciw uchwałom wydziału powiatowego, Wydział krajowy, a na rekursa przeciw uchwałom reprezentacyi powiatowej, Sejm krajowy.

Jeżeli Sejm krajowy nie jest zebrany, a załatwienie rekursu przeciw uchwale reprezentacyi powiatowej nie może być odroczone aż do zebrania się Sejmu krajowego, natenczas Wydział krajowy wydaje decyzję w téj sprawie, z czego w swoim czasie ma zdać sprawę Sejmowi krajowemu.

Rekurs ma w ciągu czternastu-dniowego prekluzyjnego terminu bieżącego od dnia publikacyi lub doręczenia uchwały wniesiony być do wydziału powiatowego gwoli dalszego przedłożenia.

§. 77.

Prawo nadzoru administracyi Państwa.

Administracya Państwa wykonywa prawo nadzoru nad reprezentacją powiatową i wydziałem powiatowym w tym kierunku, ażeby nie przekraczały swojego zakresu działania i nie działały przeciw istniejącym ustawom. To prawo nadzoru wykonywa polityczna Władza krajowa przez polityczną władzę powiatową, znajdującą się w siedzibie reprezentacyi powiatowej.

Polityczna władza powiatowa może w tym celu żądać udzielenia sobie uchwał i potrzebnych wyjaśnień.

Przełożony tój władzy lub jego delegat mają także prawo być obecnymi na posiedzeniach reprezentacyi powiatowój i każdego czasu, wszelako bez przerywania mowcy, zabierać głos; w głosowaniu biorą tylko wtedy udział, jeżeli są członkami reprezentacyi powiatowój.

§. 78.

Orzeczenia politycznej Władzy krajowój.

Polityczna Władza krajowa orzeka względem zażaleń przeciw takim uchwałom reprezentacyi powiatowój lub wydziału powiatowego, przez które istniejące ustawy są naruszone lub błędnie zastosowane (Artykuł XVI. i XXV. ustawy z dnia 5. Marca 1862.)

Jeżeli reprezentacya powiatowa albo wydział powiatowy ustanawiają uchwały, przez które ich zakres działania zostaje przekroczonym, lub istniejące ustawy zostają naruszone, natenczas znajdujaca się w siedzibie reprezentacyi powiatowój polityczna władza powiatowa jest uprawnioną i obowiązana, zasystować wykonanie takich uchwał, i decyzję kwestyi, czyli uchwała może być wykonaną lub nie, zasięgnąć niezwłocznie od politycznej Władzy krajowój, która w tym względzie ma się porozumieć z Wydziałem krajowym.

Przeciw orzeczeniu politycznej Władzy krajowój przysłuża rekurs do Ministerstwa Stanu.

§. 79.

Zaradcze kroki ze strony politycznej Władzy krajowój.

Jeżeli reprezentacya powiatowa zaniecha lub odmawia dopełnienia prestacyj i zobowiązań przypadających na powiat na mocy osobnych ustaw, natenczas polityczna Władza krajowa ma zarządzić temu w sposób odpowiedni na koszt i ryzyko powiatu.

§. 80.

Odroczenie lub rozwiązanie reprezentacyi powiatowój.

Reprezentacya powiatowa może przez polityczną Władzę krajową być odroczoneą albo rozwiązana.

Rekurs do Ministerstwa Stanu, jednak bez mocy odwołującej, zostaje zastrzeżonym reprezentacji powiatowej.

Najdalej w sześciu tygodniach po rozwiązaniu musi nowy wybór być rozpisany. Dla tymczasowego załatwiania spraw aż do ustanowienia nowej reprezentacji powiatowej ma polityczna Władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem krajowym poczynić potrzebne kroki.

